

Aan de Minister voor Rechtsbescherming
Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Staats- en
Bestuursrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

CBJ behandeling ontwerpbesluit tot aanpassing
vergoedingen rechtsbijstand

Datum
29 september 2023

Ons kenmerk
4939799

Dossiernummer
4571028

1. Aanleiding

De Minister voor Rechtsbescherming (MinRb) heeft aangekondigd de reiskostenvergoedingen van rechtsbijstandverleners die werkzaam zijn in het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand op grond van de Wet op de rechtsbijstand (Wrb) aan te passen en aanvullende vergoedingen voor vervolgvverhoren van aangehouden verdachten te introduceren.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met:

- a. bijgaand ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 en het Besluit toevoeging mediation in verband met de vergoeding van reiskosten en vervolgvverhoren, toeslagen, tijdschrijven en enkele andere onderwerpen;
- b. behandeling van het ontwerpbesluit in de CBJ/RBJ/MR ten behoeve van het starten van de voorhangprocedure bij de TK/EK en doen van adviesaanvraag bij de afdeling Advisering van de Raad van State.
- c. verzending van het ontwerpbesluit naar de TK/EK in het kader van de voorhangprocedure;
- d. verzending van het ontwerpbesluit na afloop van de voorhang, en voor zover de voorhang niet tot ingrijpende wijzigingen leidt, naar de Afdeling advisering van de Raad van State.

3. Kernpunten

Bijgaand ontwerpbesluit bevat aanpassingen op het gebied van reiskostenvergoedingen, reiskosten- en reistijdverletvergoeding bij reizen naar een aanmeldcentrum, vergoeding voor piketrechtsbijstand bij vervolgvverhoren in strafzaken, tijdschrijfgegevens met het oog op periodieke evaluatie van de vergoedingensystematiek, zittingstoelagen bij voorlopige voorzieningen in asielzaken, toeslagen na intrekking beschikking hangende (hoger) beroep in asielzaken, administratieve vergoedingen en enkele kleine technische aanpassingen. Deze onderwerpen in het ontwerpbesluit zijn in de nota van 22 mei 2023 (kenmerk 4671888) nader toegelicht.

4. Toelichting

Het ontwerpbesluit is tussen 8 juni en 21 juli 2023 in (internet)consultatie gegeven. Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies, omdat het beperkte gevolgen voor de

regeldruk heeft. Reacties zijn ontvangen van de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA) en de Mediatorsfederatie Nederland (MfN). Dit heeft niet geleid tot aanpassing van het ontwerpbesluit. Wel is de nota van toelichting (par. 6) aangevuld.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Datum
29 september 2023

Ons kenmerk
4939799

4.1 Politieke context

De vergoedingen voor vervolghoorden van aangehouden verdachten en de verhoging van de reiskostenvergoeding zijn al aangekondigd (Kamerstukken II 2022/23, 31753, nrs. 267, 268, en 270). Daarbij is aangegeven dat deze maatregelen in afwachting van regeling bij algemene maatregel van bestuur per 1 juli 2023 worden ingevoerd d.m.v. een anticiperende beleidsregel. Die beleidsregel is inmiddels bekendgemaakt en met terugwerkende kracht tot 1 juli 2023 in werking getreden (Strct. 2023, 22119, van 9 augustus 2023).

4.2 Krachtenveld

Met de aanpassing van de reiskostenvergoeding wordt tegemoetgekomen aan de wensen van de NOvA en de Vereniging van Sociaal Advocaten Nederland (VSAN). De NOvA kan zich over het algemeen vinden in de aanpassingen, maar constateert dat het ontwerpbesluit nog geen algemene evaluatiebepaling met betrekking tot de periodieke herijking van de vergoedingen bevat. In reactie hierop wordt verwezen naar hetgeen in de negende voortgangsrapportage rechtsbijstand van 3 juli 2023 (Kamerstukken II 2022/23, 31753, nr. 270) is vermeld met betrekking tot de voorbereiding van een stelselbrede herijking van de vergoedingen door een onafhankelijke commissie en een systematiek om de vergoedingen vervolgens periodiek te herijken. De NOvA heeft aangegeven dat herijking in 2025 voor de sociaal advocatuur en met name voor asieladvocaten te laat is en dat op korte termijn een noodinvestering en aanpassing van de indexeringsformule noodzakelijk zijn. In reactie hierop wordt verwezen naar het plan van aanpak met verschillende oplossingsrichtingen, zowel op korte, als op middellange en langere termijn, om de sociale advocatuur op te versterken (Kamerstukken II 2022/23, 31753, nr. 269). Naast de structurele middelen van € 154 miljoen sinds 1 januari 2022, zijn geen aanvullende financiële middelen beschikbaar. De hoge inflatie wordt verdisconteerd in de indexering per 1 januari 2024. Wel zullen de voorstellen van de NOvA op het gebied van het asielrecht onder de aandacht worden gebracht van de onafhankelijke commissie die de stelselbrede herijking van de vergoedingen gaat voorbereiden.

De MfN pleit voor gelijktrekking van de reiskosten- en reistijdverletvergoedingen voor mediators en advocaten en vraagt om vergoedingen bij mediation die na verwijzing door de rechter op rechtbanklocatie plaatsvindt. Ten aanzien hiervan wordt aangegeven dat reiskosten- en reistijdverletvergoedingen bij mediation die niet in het stelsel van de Wrb op basis van een toevoeging plaatsvindt niet wordt beheerst door het Bvr en het Btm en buiten de reikwijdte van het ontwerpbesluit valt, en dat voor nadere beleidsvorming op dit punt de noodzakelijk tijd en financiële ruimte ontbreken.

4.3 Financiële overwegingen

De kosten van de verhoging van de kilometervergoedingen bedragen voor 2023 circa € 1,9 miljoen, voor 2024 circa € 3,7 miljoen, en vanaf 2025 structureel ongeveer € 3,5 miljoen per jaar. De kosten voor de vergoedingen van rechtsbijstand tijdens vervolghoorden bedragen structureel circa € 3,5 miljoen per jaar. Deze kosten en de overige kosten die voortvloeien uit dit besluit worden

gedekt binnen het huidig budget voor rechtsbijstand op artikel 32 van de JenV-begroting vanuit de resterende CA-middelen sociaal advocatuur.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

4.4 Vervolg

In het kader van de voorhang (artikel 49 Wrb) moet het ontwerpbesluit worden toegezonden aan beide Kamers der Staten-Generaal en in de Staatscourant worden gepubliceerd. Daarna moet het voor advies worden voorgelegd aan de Raad van State. Na behandeling in de CBJ zal de ministerraad worden gevraagd te besluiten het ontwerpbesluit aan de Staten-Generaal sturen in het kader van de voorhang en na afloop van de voorhang, als de voorhang niet tot ingrijpende wijzigingen leidt, om advies aanhangig te doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State

Datum
29 september 2023

Ons kenmerk
4939799

4.5 Afstemming en communicatie

Het ontwerpbesluit is afgestemd met Drb, Dmb en DFEZ. DCOM is geïnformeerd.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Alles in deze nota (behoudens persoonsgegevens) kan openbaar worden gemaakt. De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

6. Bijlagen

- aanbiedingsformulier CBJ
- ontwerpbesluit met aangevulde nota van toelichting
- consultatiereacties van de NOvA en de MfN
- voorhangbrieven Tweede en Eerste Kamer